

คำกล่าวรายงาน
โดยนายแพทย์ปัตพงษ์ เกษสมบูรณ์
ประธานคณะกรรมการวิชาการสารเคมีกำจัดศัตรูพืช

เรียน นายแพทย์สุวิทย์ วิบุลผลประเสริฐ

ประธานคณะกรรมการประสานนโยบายและแผนการดำเนินการว่าด้วยการ
จัดการสารเคมี

เครือข่ายเตือนภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืชขอขอบพระคุณท่านประธานที่ได้กรุณาให้เกียรติมา
กล่าวเปิดประชุมวิชาการเพื่อเตือนภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืชประจำปี 2558 และ
ขอขอบพระคุณที่ได้ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายขานับตั้งแต่เริ่มต้นกิจกรรมมา
นับตั้งแต่ปี 2555 เป็นต้นมา

เครือข่ายเตือนภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืช เป็นเครือข่ายที่ประกอบด้วย บุคคล หน่วยงาน
องค์กร และเครือข่ายของภาคประชาสังคมที่ตระหนักเกี่ยวกับปัญหาและทางออกเรื่องสารเคมี
กำจัดศัตรูพืชจาก 4 ส่วนคือ เครือข่ายวิชาการด้านสารเคมีกำจัดศัตรูพืช เครือข่ายเกษตรกรรม
ยั่งยืนและความมั่นคงทางอาหาร ชีวราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเครือข่ายขององค์กร
และประชาชนด้านการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อผนึกกำลังกันสร้างสังคมไทยที่ปลอดภัยจากสารเคมี
กำจัดศัตรูพืช

กิจกรรมสำคัญของคณะกรรมการที่ผ่านมาได้แก่

- 1) การเสนอผลงานทางวิชาการต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการยกเลิกสารเคมีกำจัด
ศัตรูพืช 4 ชนิด ได้แก่ คาร์โบฟูราน เมโทมิล ไดโครโตฟอส และอีพีเอ็น ซึ่งขณะนี้ได้มี
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีการยกเลิกแล้ว 2 ชนิดคือ ไดโครโตฟอส และอีพีเอ็น
ส่วนคาร์โบฟูราน และเมโทมิลนั้น กรมวิชาการเกษตรได้ให้การสนับสนุนที่จะไม่ขึ้นทะเบียน
สารทั้งสองชนิด ทำให้ขณะนี้พบว่าปัญหาการปนเปื้อนของผักและผลไม้ที่เคยพบสารทั้งสี่

ชนิดลดลงอย่างก้าวกระโดด และในการประชุมครั้งนี้ คณะทำงานวิชาการซึ่งประกอบไปด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากหลายมหาวิทยาลัย สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กรมการข้าว สำนักโรคจากการประกอบอาชีพ และกรมควบคุมมลพิษ ได้นำเสนอผลการศึกษา เพื่อให้มีการพิจารณายกเลิกและจำกัดการใช้สารเคมีต่างที่พบว่าก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมอีกหลายชนิด ซึ่งจะได้นำเสนอเป็นลำดับต่อไป

- 2) การเฝ้าระวังการปนเปื้อนของสารเคมีกำจัดศัตรูพืช โดยเครือข่ายได้ร่วมกันเฝ้าระวังการปนเปื้อนของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในผักและผลไม้ โดยได้ดำเนินการต่อเนื่องมาเป็นปีที่ 3 แล้ว ผลการเฝ้าระวังได้เผยแพร่ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนทั่วไป ได้ทราบสถานะของปัญหาและเข้ามามีส่วนร่วมกับเครือข่ายในการขับเคลื่อนนโยบาย และแสวงหาทางออกเพื่อสร้างความปลอดภัยทางอาหาร
- 3) ร่วมกับภาคเอกชนได้แก่ สมาหอกการค้า สมาคมค้าปลีกไทย สมาคมตลาดสดไทย กรมวิชาการเกษตร คณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานมาตรฐานเกษตรและอาหารแห่งชาติ ดำเนินการเพื่อหาแนวทางลดการปนเปื้อนของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในผักและผลไม้ โดยผลล่าสุดจากการตรวจสอบโดยห้องปฏิบัติการ ปรากฏชัดว่าความร่วมมือดังกล่าวทำให้ตัวเลขการปนเปื้อนของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่เกินค่ามาตรฐานได้ลดลงอย่างชัดเจน ซึ่งจะได้มีการนำเสนอในเช้าวันนี้และแถลงต่อสื่อมวลชนในช่วงเที่ยง
- 4) ร่วมกับเครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืน/ความมั่นคงทางอาหารในชุมชนท้องถิ่นต่างๆทั่วประเทศ พัฒนาวิธีการเพื่อลดไปจนถึงเลิกการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช และการผลักดันให้เกิดข้อบัญญัติของตำบลในการควบคุมสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ซึ่งมีจะมีการนำเสนอตัวอย่างประสบการณ์และความสำเร็จดังกล่าวในการประชุมครั้งนี้เช่นเดียวกัน

สำหรับการประชุมครั้งนี้ เป็นการจัดประชุมวิชาการสารเคมีกำจัดศัตรูพืชครั้งนี้เป็นครั้งที่ 4 แล้ว โดยมีวัตถุประสงค์ประชุม 4 ประการคือ

1. เผยแพร่ข้อมูลและสถานการณ์ด้านสารเคมีกำจัดศัตรูพืชทั้งในระดับสากล ระดับประเทศและระดับท้องถิ่น
2. นำเสนอผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวกับผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนประสบการณ์และแนวทางการเกี่ยวกับการจัดการสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในระดับต่างๆตลอดห่วงโซ่

3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ประสานความร่วมมือขององค์กร หน่วยงาน ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และองค์กรประชาชนในท้องถิ่น เพื่อการบริโภคผักและผลไม้อย่างปลอดภัย
4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ประสานความร่วมมือขององค์กร หน่วยงาน ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และองค์กรประชาชนในท้องถิ่น เพื่อการบริโภคผักและผลไม้อย่างปลอดภัย

กลุ่มเป้าหมาย ที่เข้าร่วมงานประมาณ 400 คน ประกอบด้วย

1. นักวิชาการ นักวิจัย คณาจารย์ และบุคลากรมหาวิทยาลัย จำนวน 70 คน
2. ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐที่กำหนด/กำกับนโยบายด้านการจัดการวัตถุอันตรายทางการเกษตร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม จำนวน 70 คน
3. ผู้แทนจากภาคธุรกิจ จำนวน 30 คน
4. ผู้แทนจากองค์กรสาธารณะประโยชน์ จำนวน 40 คน
5. ผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 50 คน
6. เครือข่ายเกษตรกร จำนวน 60 คน
7. ผู้สนใจทั่วไป จำนวน 60 คน
8. สื่อมวลชน จำนวน 20 คน

รูปแบบและรายละเอียดกิจกรรม

เนื้อหาหลักของการจัดการประชุมวิชาการแบ่งเป็น 4 ประเด็นได้แก่

1. การนำเสนอสถานการณ์และปัญหาของสารเคมีกำจัดศัตรูพืช
2. ผลการศึกษาวิจัยในด้านเศรษฐศาสตร์ สุขภาพ สิ่งแวดล้อม และสังคม ของสถาบันการศึกษา หน่วยงานราชการ และองค์กรต่างๆ
3. ข้อเสนอแนะเพื่อยกเลิกสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่มีอันตรายร้ายแรง การปรับปรุงการขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายทางการเกษตร และการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องและการจัดการสารเคมีกำจัดศัตรูพืชทั้งระบบ
4. ประสพการณ์ แนวทางและข้อเสนอในการจัดการปัญหาสารเคมีกำจัดศัตรูพืชโดยท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคีเครือข่าย เพื่อการบริโภคผักและผลไม้ที่ปลอดภัย

ขณะนี้ได้เวลาอันสมควรแล้ว กระผมขอเรียนเชิญท่านประธานได้กล่าวเปิดงาน และได้ให้
ข้อคิด/แนวทางในการดำเนินงาน สำหรับการประชุมครั้งนี้ ขอเรียนเชิญครับ